

Älvsborgarna

NR 1 • 2011

Ny Älvsborgare samlar styrkorna

- Ny chef på Göteborgs Garnison
- Musikkåren i St Petersburg
- Carolinerna presenterar sig
- Försvarsministerns föredrag
- Älvsborgare bekämpar pirater
- Militär verksamhet i Göteborg

Foto: Eva Blackenfelt

Chefen Elfsborgsgruppen har ordet

Älvsborgare!

Tiden rusar fram och vi är snart framme vid sommarledigheten. Värnplikten har upphört, eller som man säger, ligger på is. Anställningen av yrkessoldater har börjat och inledningsvis anställs nu personal som redan har gjort värnplikt men efterhand införs grundläggande militär utbildning som syftar mot anställning. Efter de inledande tre månaderna sker uttagning till fortsatt utbildning som heltidstjänstgöring, deltidstjänstgöring eller tjänstgöring inom Hemvärnet. Totalt kommer ca 5-6.000 ungdomar i åldern 18-30 år att göra den inledande tremånadersutbildning årligen. Totalt beräknas ca 6.500 anställas för heltidstjänstgöring i perioder upp till åtta år. Under 2012 kommer Elfsborgsgruppen att utbilda cirka 150 GMU (grundläggande militär utbildning) soldater till våra förband. Detta innebär att vi rekryterar, utbildar och placerar en ny pluton till våra fyra bataljoner årligen. Om detta faller väl ut tror jag att våra förband kommer att vara uppfyllda till 90 % före 2014.

Jag vet att många är skeptiska till tremånadersutbildningen, räcker det? Under 2010 utbildade vi en pluton och alla skrev ett åttadagarsavtal. Dessa soldater, tjejer och killar, har i år övat med sina förband och jag kan konstatera att med god motivation och bra utbildare så går det att göra dugliga soldater på bara tre månader. Systemet skapar förutsättningar för att efterhand fylla på våra förband med ny personal, även om utbildningen naturligtvis måste fortsätta i Hemvärnets regi. Tremånadersutbildning kan bara anses vara ett första steg och erfarenhet och rutin behöver byggas upp genom fortsatt årlig övning både genom obligatorisk utbildning årligen (KFÖ) såväl som genom särskild kursverksamhet.

Under våren har vi genomfört KFÖ (krigsförbandsövning) med två bataljoner och SÖF (särskild övning förband) med två bataljoner. Uppfyllanden i förbanden och deltagandet vid övningarna har ökat vilket leder till ökad samträning och förmåga att lösa de uppgifter som vår politiker har ålagt oss. I slutet av mars genomfördes KFÖ med Göteborgs södra hemvärnsbataljon i Göteborgs hamn, i övningen deltog polisen, tullen och hamnens egen säkerhetsorganisation. Ledningen av skyddet i hamnen var samgrupperat och leddes gemensamt. detta gör att jag vågar säga att vi är en viktig och önskad del i krishanteringsystemet. Det tyckte också H.M. Konungen och Rikshemvärnschefen som besökte övningen.

Jag vill avslutningsvis rikta ett särskilt tack till mina medarbetare vid Elfsborgsgruppen samt till Hemvärnets personal för Era goda insatser under det gångna året samt naturligtvis önska Er samt kamratföreningarnas alla medlemmar och övriga läsare:

En riktigt trevlig sommar!

Lars-Gunnar Olsson
C Elfsborgsgruppen

Älvsborgarna är ett samarbete mellan Göteborgs Garnison/ Försvarsmakten, Elfsborgsgruppen/ Försvarsmakten (kontaktperson Hanseman Samuelsson, tel 031-69 21 82), Kungliga Älvsborgs Regementes Kamratförening (kontaktperson Lars Rehn, tel 033-41 49 43) och Göteborgs Garnisons kamratförening (kontaktperson Kaj Modig, tel 031-26 54 80). Ansvarig utgivare är Bo Andersson. Redaktör är Peter Andersson/Erik Pousar, Göteborgs Garnison, Box 5155, 426 05, V Frölunda. Omslagsbilden visar Garnisonens och FömedC:s nya chef, överste Mikael Åkerström (bild Ulrika Roos). Mikael presenterar sig själv på sid 3 i detta nummer.

Elfsborgare,

Mitt namn är Mikael Åkerström och jag har tillträtt befattningen som chef för Försvarsmedicincentrum, tillika chef för Göteborgs Garnison sedan den första april i år. I sommar är det 30 års sedan jag ryckte in för värnpliktstjänstgöring på dåvarande KA4 och Kustartilleriets befälsskola här på Käringberget. Min placering var på 4:e pluton som plutonsbefälselev i samband och stridsledning.

Nu kom min första period här i Göteborg inte att vara längre än tio veckor, då jag blev uttagen till Kustjägarskolan och döm om min förväning när jag senare detta år återvände till Kustjägarskolan som låg i Vaxholm – min ”hemma kommun”. Min andra period i Göteborg startade i början på september 1982, då jag påbörjade Kustartilleriets officershögskola.

Det är med stolthet som jag nu blir chef för Försvarsmedicincentrum och Göteborgs garnison. Jag lämnar nu Ledningsregementet, där jag i tre år tjänstgjort som ställföreträdande regementschef och kastar mig in i ytterligare ett intressant område – logistik och dess sakområde Försvarsmedicin. Ett område som är fullt av dynamik och viktiga frågor. Genom Försvarsmedicincentrums etablering i Göteborg har Försvarsmakten skapat goda förutsättningar för en stark framtid inom hälso- och sjukvårdfunktionen. Med närhet till betydelsefulla universitet och sjukhus inom regionen är det min förhoppning att vi kan ta del av forskning och utbildning, men också bidra till detsamma något som gagnar alla inblandade institutioner som verkar inom hälso- och sjukvårdssfären. Vi har även goda förutsättningar att rekrytera och behålla personal inom denna funktion, men också att skapa ett flöde av kompetenser som torde gynna alla aktörer inom detta viktiga område.

Inom Göteborgs garnison så har hemvärnsbataljonerna viktiga uppgifter och Försvarsmedicincentrum likaså genom Elfsborgsgruppens ansvar för rekrytering, utbildning och förbandsträning. Personal tillhörande Hemvärnet - de nationella skyddsstyrkorna är en viktig del av förankringen i samhället, där åtagandet bygger på ett frivilligt deltagande. Hemvärnets engagemang är viktigt för vår nationella förmåga, där bataljonerna inom Hemvärnet utgör nästan hälften av vår samlade förbandsmassa inom Försvarsmakten. Dessa förband kommer med största sannolikhet vara de enheter som först blir fullt operabla vid en eventuell beredskapshöjning eller kris. Förmågan att snabbt kunna ställas till förfogande är något som vi alla är tacksamma för. Ytterligare utgör hemvärnsförbanden en viktig del i traditioner och ceremonier. Vad skulle vi till exempel göra utan musikkårer – det torde bli ganska torftiga ceremoniella tillställningar utan deras medverkan. Dessutom utgör alla frivilliga med kamratföreningar ett viktigt och avgörande inslag i kamratskap och sammanhållning, som del i samhället, när Försvarsmakten går mot nya utmaningar. Försvarsreformen som just nu pågår är också en samhällsreform, där Försvarsmaktens förmåga att lösa ställda uppgifter bygger på vår samlade förmåga att som anställd, deltidstjänstgörande eller frivillig bidra med informa-

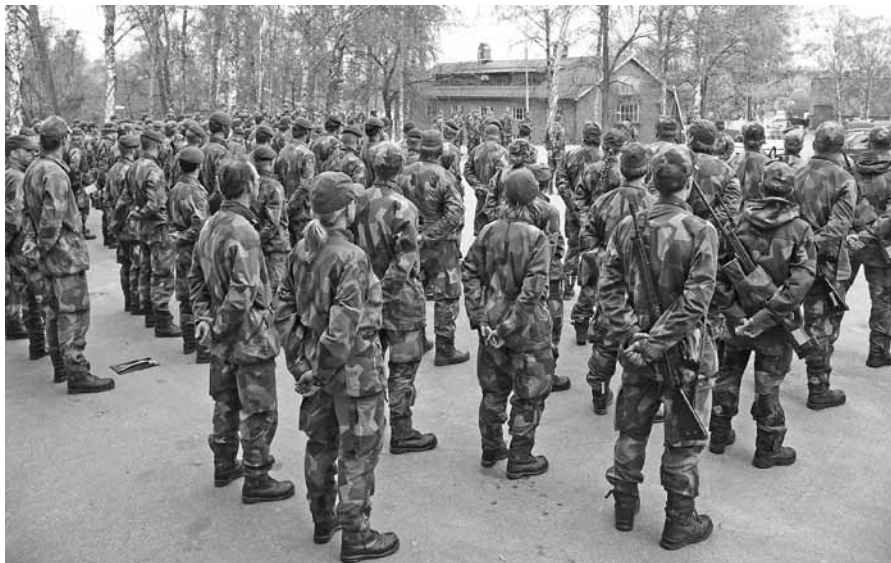
Överste Mikael Åkerström, bild Ulrika Roos

tion genom att kunna beskriva för vänner, anhöriga och människor som vi möter i vardagen vart Försvarsmaktens färd går. Inom detta område torde det finnas underlag för förbättring, så att alla känner att de har kunskap om vägen fram. Det har troligen inte undgått någon, men i och med beslutet att låta Pliktlagen bli vilande, så är det nu upp till oss alla som i någon form tycker det är viktigt med Sveriges försvarsförmåga att kunna attrahera våra framtida kollegor. Här ser jag bra förutsättningar att inom Göteborgsregionen kunna stödja och bidra till Försvarsmaktens nya kurs. Jag ser även utmärkta förutsättningar för oss lokalt i Göteborg att rekrytera och utbilda mot hemvärnsförbanden och mot de krigsförband som Försvarsmedicincentrum bidrar till. Jag vill ånyo understryka att det inte är någon som beställer värnpliktiga längre som vi gjorde i det gamla systemet, utan det vilar på allas vår förmåga att kunna attrahera, rekrytera, utbilda och behålla våra framtida kollegor. Låt mig få avsluta med ett omdöme; det finns en värme och gemenskap inom Göteborgs garnison som gläder mig och ger mig en framtidstro för vår verksamhet. Det finns utmaningar och uppgifter att lösa, men med samlad kraft bedömer jag att vi kommer att nå våra mål.

Väl mött i en snar framtid
Mikael Åkerström

I backspegeln

Försvarsbeslutet som togs 2004 var närapå ett dråpslag vad avser militär närvaro i Göteborgsregionen. Dåvarande ordföranden i Göteborgs stads kommunstyrelse, Göran Johansson, var minst sagt upprörd. Turbulensen kring detta försvarsbeslut är fortfarande levande såtillvida att det finns en utbredd uppfattning att försvaret inte finns kvar i Göteborg.

Göteborgs Skärgårds Marina Hemvärnsbataljon uppställd efter övning.

Verkligheten våren 2011 är dock en helt annan och innefattar två fast anställda marina säkerhetskompanier och ett reformerat hemvärn där sju av kompanierna är lätta infanteriförband som övar mer än kalla krigets brigadskyttekompanier.

I propositionen som föregick försvarsbeslut 2004 antyddes att utbildningen av marina säkerhetsplutoner helt eller till del skulle kunna förläggas till Göteborg. Som en konsekvens av detta beordrade regeringen försvarsmakten att utreda om så var möjligt. För alla som varit engagerade i debatten som föregick försvarsbeslutet var svaret föga förvånade att det inte var lämpligt att omlokalisera denna utbildning till Göteborg. Detta till trots beordrade regeringen att verksamheten skulle flyttas till Göteborg. Svårigheter – läs ovilja – innebar att regeringen förtydligande sin order och krävde en detaljerad redovisning hur arbetet fortskred. Resultatet är att ett Säkerhetskompani Sjö med militärpolisutbildad personal bildats och förlagts till Göteborg. När detta skrivs är ca 60 fast anställda soldater och befäl på plats. Enligt föreliggande beslut kommer denna styrka att växa till 212, varav 140 heltidstjänstgörande. Resterande är även de fast anställda men tjänstgör bara del av året och har sin huvudsakliga utkomst utanför garnisonsområdet.

Nedläggningen av Amf 4 berodde ytterst på att amfibiekårens krigsorganisation minskades från en brigadstruktur till en fristående amfibiebataljon och ett bevakningsbåtskompani. Det senare var 2005 lokaliserat till Amf 1 i Stockholmsområdet men besättningarna till tre av bevakningsbåtarna återfanns i Göteborg. Uppföljningen av försvarsbeslutet innebar att kompaniets existens och hur det skulle utbildas kom upp på dagordningen. De politiska styrningarna i denna process var inte lika tydliga som fallet var med Säkerhetskompani Sjö men försvarsmaktens beslutsfattare var hela tiden väl medvetna om att det fanns starka politiska krafter som verkade för att stärka försvaret närvaro i Göteborg. Resultatet blev att kompaniet i sin helhet numera återfinns i Göteborg. De tre bevakningsbåtarna har blivit sex. Kompaniet innehåller också undervattenssensorer och särskilt utbildade bordningsstyrkor. När detta skrivs är ca 80 fast anställda soldater och befäl på plats. Styrkan är planerad att växa till 170 varav 113 heltidstjänstgörande.

Parallellt med ovan redovisade återläggning av den marina närvaron i Göteborgsregionen har hemvärdet genomgått en närmast revolutionerad förändring. Vid millennieskiftet återfanns 4 av 130 hemvärnsbataljoner i Göteborgsregionen. Nu är relationstalet 3 av 40. Kvalitén i

de kvarvarande bataljonerna har höjts på ett sätt som inte låter sig förklaras utan måste upplevas. Den som tar sig tid att göra detta kan konstatera att gamla klichéer om hemvärdet kommer på skam. Av de tre bataljonerna är en marin och till stor del bemannad med befäl och soldater som verkade och utbildades på Amf 4 före nedläggningen 2005. Beslut har också tagits att årligen direktutbilda 150-200 hemvärnsoldater. Detta kommer att göras på Göteborgs garnison som därmed återfår verksamhet som liknar forna tiders värnpliktsutbildning.

Sammantaget kan konstateras att farhågorna om en närmast total brist på militär närvaro i landets näst största befolkningsområde har kommit på skam. Resultatet är i stället gentemot hotbilden väl anpassade och utbildade förband med ca 2.000 soldater och sjömän. Att så blivit fallet kan till stor del tillskrivas de politiker som engagerat sig i frågan. Här kan särskilt nämnas Göran Johansson (S), Jan Hallberg (M), Jonny Magnusson (M), Eva Flyborg (FP) och Else-Marie Lindgren (KD). E-M Lindgren var som ledamot i försvarsutskottet 2002-2010 en av de drivande för att reformera och utveckla hemvärdet till de nationella skyddsstyrkor som vi ser idag.

Erik Pousar

Bohus Elfsborgs Caroliner

I förra numret av Älvsborgarna beskrev Westgiöta Gustavianer en uppvisningsresa till den gamla svenskkolonin i Västindien. Men vi har fler traditionsföreningar inom vårt område. Bohus Elfsborgs Caroliner (BEC) representerar soldatlivet från stormaktstiden under våra kungar, Karl XI och Karl XII. Färgbilderna på näst sista sidan är från en uppvisning på Nya Älvsborg.

Tidsskriften Älvsborgarna vårdar traditioner från Elfsborg med sitt slott och län. Vårt att notera är att soldaterna som försvarat handelsvägen genom Göta Älv och särskilt vid mynningen har haft olika benämningar över tiden, men i grund och botten är de alla Älvsborgare, såväl Karoliner, Gustavianer som Schomerska regementet och Borgerskaps militärkår. För att inte tala om alla dagens militära förband inom vårt område!

Bohus Elfsborgs Caroliner är en militärhistorisk förening vars syfte är att bevara, förevisa och levandegöra vår historia. Tidsepoken vi i första hand verkar i är 1650-1720, dvs den karolinska tiden. Våra delar av föreningen består av infanteri som i första hand förevisar Älvsborgs Regemente och Göteborgs garnison. Uniformerna är från tiden runt 1700. Vi har artilleri som representerar garnisonsartilleri och fältartilleri från tiden runt 1700. Vårt kavalleri förevisar i första hand Riksänkedrottningens Livregemente till häst. Trossen, som är den mest varierade avdelningen, består av en modern del för förråd och logistik samt en historisk del med all lägerutrustning, sömnad, mat mm.

Föreningen är under stark tillväxt och har nyligen bildat en stab för att få alla föreningens delar att bli samspelade. Staben har även en viktig roll vid evenemang och andra uppvisningar att bilda stabsplats för det historiska spelet men även som informationsplats för publik. Vi har som mål att kunna i första hand agera i Västra Götaland med våra fäst-

Författaren till häst

ningar Älvsborg, Bohus, Carlsten samt i framtiden även Varberg. Vår målsättning är även att förevisa historiska händelser i vår närhet ute i landskapet. Det var en svår tid att leva i med krig, häxprocesser, svält och sjukdomar. För det stora flertalet medborgare i stormaktssverige var vardagen ett hårt slit, men för en del välbeställda och officerare var livet för den tiden mycket exklusivt med frihet och överflöd. Man fattade beslut som betydde liv eller död för sina undersåtar. Under denna tidsepok fanns det en rad mycket spännande personligheter som även spelade en avgörande roll för hur Sverige ser ut idag. Dessa personer har vi för avsikt att på olika sätt lyfta fram ur historiens dunkel.

Vårt långsiktiga mål är att få allmänheten, kommuner, försvarsmakten mm att se oss som en del av de kunskapsbärare av vårt historiska arv där vi kan levandegöra historiska händelser – visa hur vardagen kunde gestalta sig under denna svåra tid för gemene man. Hur man åt och bodde i fält, vilka vapen och material som användes. Vidare hur man använde

vapnen i olika situationer, hur man stred som soldat; i förband, olika typer av förbands samspel, ordergivning med gammalsvenska, rusthåll, indelningsverk, listan kan göras hur lång som helst. Känslan man upplever när man går i uniform med värja och pistol eller historiskt civila kläder, i läger eller i bataljer, doften av svartrök går ej att beskriva utan måste upplevas!

Som för alla föreningar är det vår budget som sätter ramarna i vilken takt som vi kan utvecklas på det materiella planet. Alla är välkomna att vara med i vår gemenskap då vår ledstjärna är att samtidigt som vi förevisar något som för dem som levde under denna tid hade det tufft, skall vi ha roligt när vi söker kunskap och förevisar det vi funnit. Se vår informativa webb-sida: www.carolinerna.se

*Ulf Karmark
ordf BEC*

Göteborgs borgerskaps militärkår

”Skyldigheten för den frie, besuttne mannen inom Sverige att vid hotande krigsfara gripa till vapen för hembygdens försvar har sedan forna tider varit en allmänt erkänd plikt”.

Vid Göteborgs grundläggning fanns det sålunda författningar om borgerskapets åliggande att vara utrustad med vapen. Dock behövde inte staden utnyttja denna skyldighet under de första decennierna, eftersom erforderligt skydd kunde erbjudas av stadssoldaterna. Åren 1634-35, efter svenska krigsmotgångar i Tyskland, ställdes högre krav på beredskap och bevakning, vilket inte kunde tillgodoses med stadens egna soldater. Borgerskapet blev därför mönstrat och fördelat på tre kompanier. 1672 omorganiserades militärkåren och ett fjärde kompani sattes upp. Då Svenska Livregementet till fot sattes upp som garnisonsförband 1680 befriades militärkåren från större delen av sin bevakningstjänst. 1686 hade dess

styrka ökats till 700 man, vilka nu fördelades på fem kompanier. Vid mönstringen detta år rapporterade landshövdingen generallöjtnant von Schönleben att ”truppen var ej otjänlig om den kunde erhålla någon undervisning uti exercitien”. 1695 uppgick manskapsstyrkan till ca 900 man.

Vid stora nordiska krigets utbrott blev borgerskapets militärkår åter tagen i anspråk för vaktjänst och bevakning av fångar. Detta fortgick till dess att Västgöta tremänningsregemente till fot förlades i staden 1719. Efter fredssluten, 1719-21 när välståndet ökade i staden, ansåg de förmögaste att militärkåren vid vissa tillfällen borde uppträda med större glans än eljest. Man organiserade därför en beriden trupp som kavallerikår, vilken liksom kompanierna tilldelades ett fälttecken.

Sista gången militärkåren blev uppkallad till fästningsverkens försvar var vid den norska härens framryckning mot

En av Göteborgs borgerskaps fanor

Göteborg 1788. Kåren räknade då ca 800 man fördelade på sex kompanier. Då Gustav III efterföljande år skickade delar av Göteborgs artilleribrigad till Finland sattes 300 man plus befäl upp till Borgerskapets artillerikår med eget befäl under chefen artilleribrigaden

Med Gustav III:s frånfalle upphörde organisationen av militärkårer uppsatta av borgerskapet. Beslutet om upplösning tillkännagavs 1793. En kopia av en av kårens fanor återfinns i Älvsborgsmässens armérum.

Björn Andersson

Överste Leif Härdig

Tack till Elfsborgsgruppen

När jag ikläddes rollen som tillförordnad chef FömedC 1 januari i år visste jag att HKV var i rekryteringsprocess avseende ny chef till FömedC. Mitt mandat var begränsat till 31 mars och till detta datum blev ny chef rekryterad.

Under de tre månader som jag var t.f. chef för FömedC kom jag på ett djupare sätt i kontakt med Hemvärnet (Elfsborgsgruppen) och dess verksamhet. Min erfarenhet är att Elfsborgsgruppens fyra bataljoner på ett mycket bra sätt genomför sin verksamhet i vilket KFÖ-modellen skapar sammansatta förband med adekvata bataljonsstaber för insatser nationellt.

Frivilligheten ställer krav på FM, men även på den enskilde individen som

engagerar sig i verksamheten. FM har behov av förankring i samhället och där har Elfsborgsgruppen en viktig roll som en aktör med möjlighet till stöd för samhället.

Det var med glädje jag kunde hälsa överste Mikael Åkerström välkommen som ny chef vid FömedC och till honom säga: ”Vårt Hemvärn Elfsborgsgruppen och dess bataljoner ligger på framkant nationellt både personellt och vad gäller insatskvalitet”.

Jag tackar särskilt för det sätt jag bemötts av Elfsborgsgruppen och dess förband och jag ser fram emot fortsatt samarbete även i rollen som stf C FömedC.

Leif Härdig

Mässkvällar

Under perioden 31 augusti till den 14 december är målsättningen att Älvsborgsmässen på Käringberget skall vara öppen för alla medlemmar på onsdagskvällar, klockan 16.00-22.00. Utöver ordinarie och extra medlemmar som grundar sitt medlemskap på en individuellt inbetald medlemsavgift, finns det ett stort antal associerade medlemmar vilka också är välkomna. De senare har erhållit sitt medlemskap genom annan huvudorganisation, t.ex. Hemvärnsrådet, Göteborgs garnisons kamratförening, kamratföreningen Yngve blå eller Hemvärnets veteranförening. Faller höstens försök väl ut är avsikten att 2012 hålla mässen

öppen för alla medlemmar 1-2 gånger kvällar i veckan.

Min förhoppning är att tillströmningen gör det möjligt att erbjuda en enklare Pub-meny. Vad avser dryck så kommer baren att vara öppen och mässens avancerade kaffemaskin gör det möjligt att erbjuda mer eller mindre exotiska kaffekombinationer.

Mer information kommer att finnas att läsa på Garnisonssällskapets hemsida; www.gsgbg.se

Kolla alltid hemsidan före besök!

*Anders Pedersen
Mässdirektör*

Anders Pedersen hälsar välkommen till mässkvällarna

Vår nya lokalitet på Säve

Kombinationshus Säve

Statens beslutsavsikt är att sälja Säve flottiljområde. En konsekvens av detta är att försvarsmakten inte längre kommer att kunna hyra lokaler som behövs för driften av skjutbanorna och till stöd för

Hemvärnet. Som ersättning för nuvarande lokaler invigdes en ny byggnad den 1 juni. Denna innehåller administrationsutrymmen och toaletter som underlättar nyttjandet av skjutbanorna

med tillhörande övningsterräng och kan användas av Hemvärnet som stabbslokaler.

EP

Om kriget kommer

Den avbildade skriften innehållande "Vägledning för rikets medborgare i händelse av krig" utgavs första gången 1943 och uppfattades av många som befriande i sitt tydliga språkbruk:

– "Varje angrepp mot rikets frihet och självständighet skall mötas med vapen. Varje meddelande att motståndet skall uppges är falskt. Sverige vill försvara sig, kan försvara sig och skall försvara sig".

– "Motstånd skall göras ständigt och i alla lägen. Det är på dig det beror – Din insats, Din beslutsamhet, Din vilja att överleva. Vi ger aldrig upp!"

– "Att aktivt delta i motståndsrörelsen kräver mod och goda nerver. Ge inte fienden något som helst bistånd utöver humanitär hjälp. Avstå från personligt umgänge med honom. Lämna inte upplysningar om det svenska totalförsvaret. Delta inte i propaganda mot Sverige. Motarbeta den i stället."

Varje meddelande att Älvsborgs regemente inte finns är falskt.

Sant är att regementet är nedlagt som organisationsenhet i grundorganisationen. Denna företeelse väger dock fjäderlätt jämfört med de krigsförband som har och kommer att samlas under älvborgsbegreppet. Än viktigare är vad de berörda soldaterna står för.

Motstånd för att säkra regementets fortlevnad skall göras ständigt och i alla lägen. Det är på dig det beror – Din insats, Din beslutsamhet, Din vilja att värna månghundraåriga traditioner. Vi ger aldrig upp!

Därför: Att aktivt delta i motståndsrörelsen kräver mod och goda nerver. Ge inte fienden något som helst bistånd... Avstå från personligt umgänge med

Skriften från Försvarsstaben har omarbetats flera gånger

honom. Delta inte i propaganda som hävdar att regementet är nedlagt. Motarbeta den i stället.

EP

Följ de aktiva Älvsborgarnas verksamhet – www.elfsborgsgruppen.se

Under rubriken Traditioner hittar du senaste utgåvan av Elfsborgsgruppens traditionsfolder.

Ny militär skytteförening

Inom Garnisonen har en ny organisation startat för att främja intresse och utveckling av skjutning med handeldvapen. Det är Elfsborgs skytteförening som nu har erhållit sin 28:de medlem och fortfarande är under uppstart. Av medlem krävs att han eller hon skall vara anställd av Försvarsmakten, reservofficer eller vara ansluten till en frivilligtörelse med verksamhetsområde inom Försvarsmaktsorganisation i Göteborg.

För den som är intresserad av skjutning med svartkrut har föreningen instiftat en sektion SVARTKRUT, under ledning av eldsjälens Bertil Kärnefelt.

Genom att föreningen är medlem i Svenska Svartkruts Skytte Federationen, SSKF, kan vi erbjuda skytte inom alla deras tävlingsformer. Tyvärr medger bara Sisjön skjutfält, Mölndals SF och Volvo

Urban skjuter här med en replik av ett Brown Bess (1762) med kaliber .76 (19,05 mm)

PK, skjutning då det numera är miljö-kulfång på Garnisonens banor.

Medlemmar i våra militärhistoriska föreningar som har inpasseringstillstånd till Garnisonen kan söka medlemskap till vår förening och svartkrutsektionen. Kontakta: elfsborgssf@gmail.com

Vi skjuter pistol varje torsdag 16:00 till 20:00. Vi har även möjlighet att boka Säve och Sisjön för våra skjutningar.

*Hälsningar
Bertil K, Vice Ordf*

Bevakning i Göteborgs hamn

Lördag eftermiddag och tidningens utsände befinner sig i en takvåning i en av Göteborgs hamns byggnader mitt i hamnområdet. Om inte dimman legat tät hade man sett hela hamnområdet från den tillfälliga ledningsplatsen.

Ledningsrummet

I rummet är det fullt av personal från olika myndigheter, datorer, kartor, sambandsutrustning och annat som hör hemma på en ledningsplats.

Scenariot är att Nordic Battlegroup skall ut på uppdrag och skall utskeppa via Göteborgs hamn. 321 Hemvärnsbataljonen har fått i uppgift att skydda utskeppningen och uppgiften skall lösas i samverkan med ett antal andra myndigheter. I samma ledningsrum som delar ur bataljonstaben är upprättad finns representanter från Polismyndigheten i Västra Götaland, Tullverket, bevakningsbolaget G4S och Göteborgs hamn. G4S har kopplat upp alla sina kameror via vilka man kan se hela området och så fort man upptäcker något kan man direkt orientera de andra. Vid ett av borden sitter bataljonchefen:

– Jag är mycket nöjd med insatsen här i hamnen så här långt. Samarbetet med de andra myndigheterna går utmärkt och är en förutsättning för att kunna lösa en så här komplex uppgift.

Checkpoints

Bataljonen har upprättat ett antal checkpoints vid viktiga infarter till hamnområdet. Dessa bemannas av hemvärnsoldater tillsammans med hundpatruller ur G4S. Alla som vill passera kontrolleras minutiöst av soldater och hundar. Strax utanför byggnaden finns en checkpoint. Här har det varit relativt lugnt under dagen. En del fordon har passerat efter att de kontrollerats.

När vi kommer ut nalkas ytterligare en containerbil. Bilen stoppas, föraren får gå ut och en av hundförarna startar kontrollen. Vid bakre högra hörnet händer plötsligt något. Hunden sätter sig blyxtstilla och stirrar på ett hålutrymme i containern; han har hittat något. Efter en snabb kontroll visar det sig vara en misstänkt sprängladdning. Området spärras av, ledningsrummet larmas och föraren tas om hand. Insatsledningen tillkallar omedelbart polisen och man beslutar att bilen skall eskorteras till Tullverkets scanner för att undersökas in i minsta detalj.

Sjukvårdstjänst

I anslutning till checkpointen finns en av bataljonens sjukvårdsenheter grupperade. Det har varit lugnt hela dagen, men plötsligt händer något. Strax innan polisen anländer kommer en bil från en närliggande checkpoint i hög fart, ut hoppar föraren och ropar på sjukvårdare. Från att ha legat och vilat exploderar plötsligt sjukvårdsteamet. Inom några få minuter tas den skadade om hand och transporteras till sjukvårdstältet för kontroll och ambulans tillkallas. En imponerande tempoväxling som visar att förbandets alla delar tar sin uppgift på allvar.

Chefen Elfsborgsgruppen

Strax innan återfärden till Garnisonen kommer chefen Elfsborgsgruppen förbi:

– Jag är mycket nöjd med hur övningen genomförts hittills. Den visar på ett tydligt sätt hur viktig samverkan mellan olika myndigheter är och jag känner stor tillfredsställelse över att alla ställer upp. Bara att vi får tillgång till hamnområdet på det här viset är värt hur mycket som helst och detta understryker bara att vi ligger långt framme när det gäller myndighetssamverkan i sådana här scenarion.

HS

Musikkårerna på yttre borggården vid Stockholms slott.

Musikaliskt samarbete över gränserna

Det är strålande sol i Stockholm denna aprillördag. Solglasögon, klänningar och shorts skvallrar om att sommaren närmar sig med stormsteg. En marinblå uniform skymtar förbi.

Runt borggården står publiken och väntar otåligt. Ljudet av mellanmarsch närmar sig och plötsligt vaknar borggården till liv när 48 musiker marscherar in till tonerna av Älvsborgs Regementes marsch (I15). Publiken applåderar och högvaktsavlösningen är igång.

Denna helg hade Hemvärnets Musikkår Borås och Hemvärnets Musikkår Göteborg begivit sig till Stockholm för att spela på högvaktsavlösningen. Hemvärnstrumslagare Johan Welander, från Boråskåren, ledde kåren i egenskap av stavförare medan Mats Norén från Göteborgskåren dirigerade konsertstyckena. Båda kårerna har genomfört otaliga högvaktsavlösningar var för sig, men aldrig tidigare som en gemensam kår. Att två musikkårer genomför en högvaktsavlösning tillsammans är ytterst ovanligt men

inte omöjligt, vilket visade sig under helgen som gick.

Under förberedelserna inför helgen uppvisade både Boråsarna och Göteborgarna prov på god samarbetsvilja och genomförde bland annat repetitioner i båda kårers hemstad. Kårerna var dessutom tvungna att anpassa sin klädsel till varandra inför högvaktsavlösningen. Detta ledde till att Boråsarna fick byta in sin grå uniform, med allt vad det innebar, mot en marinblå som bars i Stockholm. Samarbetet betyder mycket för kårerna och visar hur musik stimulerar arbete över gränserna.

Både lördagen och söndagens högvaktsavlösning startade i vanlig ordning på Armémuseum där Gardeskamrater och Marinens paradmarsch spelades. Efter visitation spelades också en kortare konsert bestående av Svenska toner och I beredskap. Därefter marschade kåren mot slottet och underhöll publiken utmed Stockholms gator med Fallskärsjägmarsch, Kungliga Göta Trängregementes marsch och Älvsborgs Regementes Defileringsmarsch; Mot ljusare tider. Väl på slottet väntade konsert

på borggården ledd av Mats Norén där styckena Airborne salute av Robert Ely och Theme from JAG av Bruce Broughton framfördes. Vid obeliskan spelades återigen Svenska toner och I beredskap.

Chefen för Försvarsmusiken, Olle Hermansen, var på plats i Stockholm för att följa musikkårernas gemensamma prestation. Även major Hanseman Samuelsson fanns på plats samt Boråskårens vice kårchef P-G Andersson och Göteborgskårens kårchef Ulf Krüger. Musikkårernas förmåga att samarbeta och leverera trots minimal repetitionstid och kort varsel uppskattades av närvarande chefer, som också berömde den musikaliska insatsen. Andra som gillade vad de hörde var publiken som både under lördagen och söndagens högvaktsavlösning visade sin uppskattning med applåder, lovord och i ett fall till och med tårar.

Erika Larsson, Piccolaflöjt

Hemvärnets Musikkår Göteborg i St Petersburg

Hemvärnets Musikkår Göteborg

Helgen 27-28 maj var Hemvärnets Musikkår Göteborg i Sankt Petersburg, Ryssland, för att representera Sverige i tre evenemang som arrangerades samma helg. Den 16:e upplagan av "St Petersburg International Military Brass Bands Festival" och "St Petersburg 308 år" genomfördes som en del i firandet av den "Ryska militärmusiken 300 år".

Under lördagen genomfördes en parad längs Nevskij prospekt, den sexfiliga pampiga huvudgatan i St Petersburg. Längs vägen var det ett antal stopp där det gavs en "minikonsert". Slutmålet för paraden var Palatstorget framför Vinterpalatset där kårerna genomförde en gemensam avslutning. Trots regnet under den inledande delen var det mycket folk ute längs marschvägen och på torget, arrangörerna räknade med strax under 100.000 åskådare.

På söndagen var det dags för festivalen i stadens hockeyarena. På förmiddagen var samtliga nio deltagande kårer på plats i hallen för gemensamma och egna förberedelser. Förutom ryska kårer var det också deltagande kårer från Ukraina och Vitryssland. Alla kårer var professionella utom Hemvärnets Musikkår Göteborg, som ju arbetar på mer ideell basis.

Efter många timmars övande, både gemensamt och med det egna programmet var det dags för det skarpa genomförandet. Drygt 5.000 personer hade bänkat sig i Ice Palace – St Petersburgs stora ishockey- och evenemangsarena och Göteborgskåren framträdde som första orkester efter pausen.

Hemvärnets Musikkår Göteborg genomförde ett program bestående av en inledande och en avslutande figurativ del. Mellan dessa delar genomfördes en konsert med tre stycken. Som avslutande låt i konsertdelen sjöng Carolina

Sandgren Persson, till vardags sopran på Göteborgsoperan, men också medlem av Hemvärnets Musikkår Göteborg, ABBA:s "Thank you for the music" till publikens jubel. Efter detta lämnade kåren arenan under perfekt rättning ledda av hemvärnstrumslagare Martin Lillberg. Ett mycket väl genomfört program av Hemvärnets Musikkår Göteborg.

Festivalen avslutades med ett "massband" med samtliga nio deltagande kårer innan det bjöds på en enklare bankett i arenan där kåren både fick och överlämnade gåvor. Det blev också många positiva kommentarer från de andra musikerna under kvällen, framförallt när man förstod att det var en amatörkår som uppträtt.

Hanseman Samuelsson

Ordföranden har ordet

Sommaren kommer med försiktiga steg. Efter en lång och kall vinter är det med glädje vi ser an våren och sommarens ankomst. Kamratföreningens medlemsantal går sakta men säkert uppåt. Fortfarande har vi ett antal medlemmar som tyvärr inte förnyat sitt medlemskap. Men Kamratföreningen har samtidigt genomfört nyrekrytering, vilket förnyat medlemsstocken och säkrar föreningens fortsatta verksamhet på lång sikt.

Som presenterades i föregående nummer har vi glädjande fr o m året 2011 en mera intim samverkan med Föreningen För Göteborgs Försvär. Detta är än mera viktigt då regementet 1624 satte upp just för att säkerställa försvaret av Sveriges port västerut! Flera medlemmar ur Kamratföreningen deltog i Föreningen för Göteborgs Försvärs Årsmöte under maj 2011. I samband med Årsmötet fick vi höra ett föredrag av Försvärsministern. Föredraget redovisas på annan plats i tidningen i detta nummer.

I samband med Årsmötet invaldes Jan Andersson som ledamot i Föreningen för Göteborgs Försvärs styrelse. Detta borgar för ett fortsatt gott samarbete med denna Förening.

Det är från flera synpunkter angeläget att Kamratföreningens medlemmar blir medlemmar även i Göteborgsföreningen. Det är då fråga om en engångskostnad. För detta får man bl a möjlighet att närvara vid de föreläsningar i Göteborg som anordnas. Vidare får man som medlem tidningen Vårt Försvär från Allmänna Försvärsföreningen. En utmärkt tidning för den som vill följa vår säkerhetspolitiska utveckling och vårt försvärs utformning.

Kamratföreningen genomförde under maj ett mycket trevligt besök vid Flygvapenmuseum i Linköping. Besöket genomfördes under ledning av Lars Rehn. En mycket välplanerat och av alla verkligen uppskattad studieresa. Som en direkt följd av resan kommer en av deltagarna – en f d rysk stridflygare – att orientera om det ryska flygets utveckling efter "Sovjetunionens fall".

Sven Wergård i fältuniform

Närmast förestår en studieresa till området där tyskarna i slutet av 2:a VK genomförde sin sista offensiv – Ardenerna. Ett 20-tal resenärer kommer att studera Ardenneroffensiven från både ledningsnivå och lägsta soldatnivå. Resultatet kommer att redovisas vid en kommande torsdagsträff samt även i ett kommande nummer av vår tidning.

Vår ansökan om medel från Sparbankens fonder har resulterat i 25.000 kr med syfte att katalogisera och gå genom vårt omfattande bibliotek och arkiv. En välbehövlig åtgärd för att få detta att verkligen kunna stå till forskningens tjänst på olika sätt. Kamratföreningen vill verkligen satsa på olika former av forskning – t ex släktforskning men även militärhistorisk forskning med särskild anknytning till Älvsborgs regemente.

Styrelsen önskar Alla en trevlig sommar och ett fortsatt fint framgångsrikt år!

Sven Wergård
Ordförande

"Vörda Askan så att glöden däri åter flamma kan"

Onsdagen 25 maj var det julafton på Åhaga i Borås

Läckerheter på tallrikarna och skumpa i glasen samt massor av tacksamma gäster. Sparbanksstiftelsen Sjuhärad delade ut 6,8 miljoner kronor till 92 pristagare. Två av de lyckliga deltagarna var vår förenings vice ordförande Eskil Johansson och undertecknad. Jo, Kungl Älvsborgs Regementets Kamratförening hade glädjen att motta 25.000 kronor. Motiveringen var att pengarna går till iordningsställande av, bland annat, vårt bibliotek på Regementsmässen.

Vi bugar och tackar Swedbank Sjuhärads Sparbanksstiftelse i Borås.

Lars

Tacksamt mottagna kamratgåvor

Conny Ekenhamn	Borås
Irene Samuelsson	Borås
Nils Djurberg	Stockholm
Milan Pureber	Landvetter
Björn Claesson	Borås
Kjell-Åke Drotz	Bredared
Arne Lindh	Alingsås
Rolf Lindgren	Billdal
Kjell Åhman	Bredared
Hans Bilén	Göteborg
Rolf Lundin	Brämhult
Bror Mårtensson	Sjötofta
Stig Å Nilsson	Stocksund
Leif Persson	Alingsås
Wilbert Algotsson	Simrishamn
Margit Alfredsson	Borås
Hans-Erik Ljungström	Ödeborg
Kjell Åhman	Borås

Försvarsministern informerade om aktuellt läge inom Sveriges Försvar

I samband med Föreningen för Göteborgs Försvars Årsmöte i maj framförde försvarsminister Sten Tolgfors ett föredrag om "Sveriges Nya Försvar". Ministern höll en bländande och fängslande föreläsning om det aktuella läget. Många blev troligen "frälsta" av budskapet – om Sveriges nya professionella försvar – om än ett otillräckligt sådant.

Försvarsministern inledde med att notera att det – under hans 20 år med Försvaret – inte skett någon nedskärning av förband. För ett antal år sedan åhörde jag motsvarande presentation av dåvarande minister Anders Björk. Björk betonade inledningsvis "Sverige har NU den bästa försvarsminister landet haft och kommer att få inom överskådlig tid!" Man kan notera att det inte råder någon brist på självförtroende hos moderata försvarsministrar. Personligen har jag tjänstgjort under flera försvarsministrar (på Försvarsdepartementet). Den försvarsminister som gjort största intrycket som ledare och chef på mig är Sven Andersson.

Försvarsministern inledde tyvärr med att presentera hur erbarmligt dåligt vårt mobiliseringsförsvar var, då han tillträdde. Ca 70 % av de värnpliktiga var felutbildade. Soldaterna var av begränsad kvalitet. Personalen utnyttjades under alltför begränsad tid – krigsplacering endast ca 2-3 år! I förbanden fanns högst 5% kvinnor. Materielen fanns inte till den mängd och den kvalitet som krävdes. Ammunition etc saknades. Förbanden var inte tillgängliga förrän efter lång tid.

I några uttalanden har försvarsministern sagt att våra tidigare utlandsförband inte var tillräckligt professionella. Detta – ett hårt mot svenska utmärkta insatser i t ex Kongo och på Balkan – insatser där våra förband fått beröm i jämförelse med andra länders förband. De svenska förbanden var sammansatta av frivilliga, fast anställda och värnpliktiga personer med bred erfarenhet från sitt civila liv.

Avslutningsvis pekade dock försvarsministern på det viktiga att uppmärksamma våra "Veteraner". Framdeles kommer Veteranerna att uppmärksammas varje år den 29 maj med en särskild dag! Detta är ett utmärkt initiativ – ett som i viss mån tog udden av anmärkningarna mot tidigare insatser!

Försvarsministern betonade att det nya Försvaret skall ge Säkerhet ensamt eller/ och tillsammans med andra – helt i enlighet med den Solidaritetsförklaring Sverige antagit! Försvarsmakten skulle kunna avvisa kränkningar. Vidare även värna Sveriges suveränitet och nationens intressen inom och utanför landets gränser. För detta finns det ingen anledning vänta till dess problemet kommer till landet. Sverige bör verka inom landet, i vårt närområde samt i hela världen!

Försvarsministern pekade på hur bedömningar gjorts med Sveriges säkerhetspolitiska roll som utgångspunkt. Inom Norden svarar länderna kring Östersjön tillsammans för övervakningen av vatten. Särskilda överenskommelser finns för övervakning av Östersjön, dels med fartyg över och under vattenytan, dels genom flygövervakning.

Finland har sin roll inom Norden med gränsbevakning resp gränsförsvar österut. Norge skyddar nordflanken och havet väster resp norrut. Danmark har sin roll i inloppet till Östersjön. Sverige kraftsamlar till övervakning av Östersjön – för detta utvecklas t ex vårt ubåtsvapen, våra fregatter, våra helikoptrar samt även vårt flygvapen. Detta är f n störst i hela Norden. Signalspaningen effektiviseras även.

Med andra ord – "Säkerhet tillsammans" åstadkommes!

Försvarsministern ser inga svårigheter att rekrytera soldater och sjömän till vårt nya försvar. Det har visat sig att den nuvarande rekryteringen hittills gett ca 22.000 sökande till 2.400 platser. Dessutom är det ca 12-15% kvinnor bland de sökande. Målsättningen att ha genomfört

Försvarsminister Sven Tolgfors

organisationen fram till 2020 bedöms som klart realistisk. Dessa nya soldater och sjöman blir enligt försvarsministern mindre kostsamma än de som erhöles ur värnplikts-systemet!

Numerären för armén torde dock vara alltför låg för att försvara Sverige. Förhoppningsvis kan detta lösas genom den "Säkerhet tillsammans" som förordas! Hemvärnet rekryteras bl a genom direktutbildning. Tyvärr har beslutats att det räcker med totalt 22.000 man – en alldeles för låg siffra. För 20 år sedan ansågs 125.000 man vara en alltför låg numerär (min anmärkning). **Varför inte en större satsning på denna billiga och effektiva organisation?**

I sammanhanget kan nämnas enligt orientering från armén att inom angiven tid kommer armén ha två insatsberedda brigader. Övningar i brigadnivå är planerade att ske under en kommande fyraårsperiod enligt Arménspektörens orientering, som skedde hösten 2010. Ledningen inom försvarsmakten torde vidare komma att effektiviseras genom att någon form av regional ledning åter-

Försvarsministern informerade...
forts. från föreg. sida

införs i norr, i väst, i öst respektive i syd.

Många frågor ställdes och försvarsministern hade inga svårigheter att bemöta och förklara. Han var övertygad om att vi var på rätt väg och han påpekade att vi valt motsvarande lösning som flera andra länder. Möjligen hade han svårt förklara hur folkförankringen skulle kunna bibehållas med det beslutade systemet. Sten Tolgfors har verkligen talets gåva!

Nu återstår att se om verkligheten blir den som ansvariga tror. Några av många frågor:

- Kommer vi att få rätta personalunderlaget?
- Kommer förbanden bli tillräckligt professionella?
- Kommer numerären att räcka?
- Kommer folkförankringen att vara tillräcklig?
- Regional och operativ ledning?

Om så skulle erfordras – är det möjligt att "återvända" för att få en tillräcklig numerär? Finns planer på att "krigsplacera" avgångna kontraktsanställda i mobiliseringsbara förband som Sverige hade under svenska värnpliktstiden?

*Sven Wergård
Fd brigadchef*

Kamratföreningens besök av Flygvapenmuseum i Linköping

Den 7 maj, i strålade väder, gjorde föreningen sin årliga utflykt. Denna gång gick resan till det mycket fina och intressanta Flygvapenmuseet i Linköping. För de flesta av oss var det första besöket i de nybyggda och väl disponerade lokalerna som invigdes 2010.

Färden startade kl 0815 från vårt gamla I 15 och efter en kort rast vid Brahehus var vi framme kl 1200 där gruppen delades in i två omgångar med var sin guide. De flesta besökarna är naturligtvis intresserade av våra vackra plan, om inte förr, så skapas ett intresse när besökarna får se och höra allt om planen av de kunniga guiderna. Där finns flyg från tiden före Andra Världskriget och alla svenska plan från tiden efter kriget. Ryska MIG blandas med våra egna Viggen, Draken, Tunnor och J 21R och mycket mera.

På nedre våningen finns kanske det mest intressanta, DC-3:ans sista resa. 1952 försvann ett svenskt spaningsplan av typ DC-3 med åtta man ombord under en flygning över Östersjön. Efter år av lögner och förnekanden erkände Sovjetunionen 1991

J29 – Flygande tunnan

att planet var nedskjutet. Inte förrän 2003 kunde mysteriet lösas, då en privat sökexpedition lyckades hitta planet på havets botten. DC-3:an disponerar hela nedre våningen där man kan följa bärgningen och ta del av det bärgade planets innehåll mm.

Sverige har nu två stycken mycket förnämliga flygmuseer. Dels det vi nu besökt samt Säves "Aeroseum" som vi besökte resan 2008. Efter årets museumsbesök och att vi därefter ätit lunch startade vår hemfärd. Med åter en rast vid Brahehus fortsatte resan och vi återsåg gamla I 15 kl 1800. Under resan lottades ett antal priser ut som skänkts av Arne Eriksson Borgstena. Efter att varit i kontakt med ett flertal medresenärer kan konstateras att resan blivit mycket lyckad.

Lars

Regementsmässen

Vi har haft många bra och trevliga föredrag på vår mäss under vårterminen. Den sista torsdagen i månaden är reserverad för detta och oftast är det vår styrelsemedlem Jan Andersson som står för kontakten med föredragshållare.

Vi har haft besök av vår stf statsminister, Jan Björklund, som dessutom varit officer på vårt regemente. Han talade bl.a. om försvaret och skolfrågor.

Sven Engblom, som förut varit ordförande i vår förening, hade ett intressant föredrag om andra världskriget och om hans resor i bl.a. Sovjetunionen.

Jan Ågren var här och talade om sina historiska resor. I hans regi gjorde en grupp av våra medlemmar i slutet av maj en studieresa till Ardennerna i Belgien.

Sista föredraget för vårterminen gjordes av Andrey Smirnov, före detta pilot i Sovjet med stationering i Murmansk, som gav en bild av tiden i det Sovjetiska flygvapnet med unika inblickar i den tidens Sovjetiska flygvapnet. Han talade om de förändringar som uppstod efter Sovjets sammanbrott, och vilka konsekvenser de fick för flygvapnet.

Ett av många besök på vår mäss gjorde boråsfödda, numera göteborgarna, Boråsknallarna. Det är ett gäng som samlas

regelbundet och denna gång i samband med fotbollsmatchen, Elfsborg – Halmstad. Efter en guidad rundvandring på vår mäss intog de där sin middag.

Vår mäss har fått en mycket fin och dyrbar gåva. Vår ordförande under åttioalet TG Ekströms vilja var att efter sin död skänka sin mycket fina samling av tennsoldater till vår förening och mäss. Hans änka, Alva Ekström, kontaktade oss så att vi fick hämta gåvan. Soldaterna bär tidsenliga svenska uniformer. I samlingen finns även soldater från Franska Gardet. Även de tre vackra skåp, däri soldaterna var uppställda, ingick i gåvan. Vi i styrelsen tackar och bugar.

Lars

Kamrater

Sedan förra numret har traditionellt årsmöte genomförts. Uppslutningen var inte riktigt lika god som vid höstmiddagen, då över femtio medlemmar deltog, men lockade ändå trettiofem deltagare. Odramatiska formella årsmötesförhandlingar följdes av en god middag och trevlig samvaro. Succén med lotteri upprepades och vårt museum fick än en gång välkommet kassatillskott. Ett varmt tack till Apel för arrangemanget och tack alla ni som välvilligt köpte lotter.

Vidare har inom ramen för "Samverkande kamratföreningar i Göteborg" försvarsupplysning med efterföljande måltid genomförts. Föredragshållare var Rikshemvärnschefen generalmajor Roland Ekenberg som initierat och inspirerande talade om Försvaret i framtiden.

Inom garnisonsområdet händer i närtid en hel del. När Försvarsmakten genomför stora förändringar (ny ledningsstruktur, nytt personalförsörjningssystem, nytt utbildningssystem mm), påverkas även alla ideella föreningar som utnyttjar och disponerar lokaler inom området. I praktiken innebär det att föreningsverksamheten koncentreras till området vid forthamnen. Förrådslokaler iordningsställs i varmhållna utrymmen för säker förvaring av bland annat historiska uniformer. För vår del innebär det att delar av dagens museum blir gemensamma mötes- och sammanträdeslokaler. I grunden är detta positivt då Försvars-

maktens stöd till ideella föreningar då och då ifrågasätts. Om vi kan visa på ett gemensamt och rationellt utnyttjande av tilldelade lokaler kan nyttan ge synergieffekter. Ett samarbete över gränserna kan på sikt ge ett flöde av medlemskap mellan de olika föreningarna.

När ni läser detta har också Känsödagens traditionsenligt genomförts. Jag kan bara hoppas att det som vanlig kommit ett stort antal besökare och att vädret stått oss bi. Facit har ni som deltog i en förhoppningsvis trevlig utflykt.

Jag önskar alla en trevlig midsommar och en fortsatt fin sommar.

Bo Andersson

Tacksamt mottagna gåvor, bokfört t o m 2011-05-15

Sigvard Oscarsson	50
Gunnar Ernflykt	200
Kjell Magnusson	200
Gunnar Friberg	50
Max Anjau	300
Nils Wikander	150
Bo Andersson	150
Erik Blomberg	50
Leif Boman	50
Rolf Brix	100
Per-Olof Dahlbjörn	50
Göran Engström	100
Alf Hansson	100
Roy Jonsson	40
Inge Krappe	50
Conrad Lindblad	100
Kjell Sörquist	200
Lill Weibull	100
Jack Wibring	200
Hans Jannesson	50
Siv Jannesson	50
Bengt Silander	100
Bo Björheden	150
Roland Åström	300
Lennart Henell	50
Leif Fredén	100
Ulf Utgård	50
Bo Carlsund	350
Göran Lyrfors	850
Göran Gärdefeldt	100
Conny Benjminsson	50

Ett speciellt tack till Göran Lyrfors och för den fina gåvan

Styrelsen

E-postadress

Du som har e-postadress ombeds sända denna till g.g.kamratforening@hotmail.se. Då kan du få information, kallelser och inbjudningar till olika evenemang som inte hinner komma i tidningen. Dessutom kan föreningen spara pengar genom att minska mängden postbefordrade brev samtidigt som vi gör en insats för miljön.

Kassören

Medlemsavgiften för 2011

Ni som inte betalat medlemsavgiften för 2011 ombeds göra detta snarast möjligt.

Kassören

Födelsedagar hösten 2011

Juli

Beskow	Håkan	07	19	65
Dellheden	Jan	07	11	65
Ahlgren	Åke	07	18	75
Sörquist	Kjell	07	01	75
Aspholm	Kjell	07	06	80

Augusti

Fuxén	Lars	08	29	65
Frid	Lennart	08	23	70

September

Lidbark	Peder	09	16	70
Larsson	Lennart	09	15	75
Swala	Inger	09	30	75
Andersson	Siv M	09	01	80
Henriksson	Robert	09	10	80
Nordström	Tor	09	11	80

Oktober

Modig	Kaj	10	18	70
Petersson	Tore	10	04	70
Åhs	Göran	10	09	70

November

Green	Kent	11	09	60
Jonsson	Roy	11	13	65
Thorsell	Rolf	11	16	75
Jansson	Ragnar	11	26	80

December

Strandberg	Gunnar	12	06	65
------------	--------	----	----	----

En kustartillerist i Afrika

I alla tider har älvsborgare tidvis tjänstgjort långt ifrån fädernesjorden. Här berättar garnisonens egen Lennart Hammarstrand om sin tid tillsammans med HMS Carlskrona, vilket inom EU-operation Atlanta varit ledningsfartyg i trakterna av Somalia. Uppdraget omfattade förutom bekämpning av pirater även att säkerställa transporter av förnödenheter till Somalias flyktingläger. Se dramatisk färgbild på sista sidan.

5.773 kilometer från Göteborg ligger det lilla landet Djibouti, inte långt från Röda Havets utlopp. Den 1 april 2010 stävade HMS Carlskrona (ME02) in i den forna franska kolonins hamn efter att ha lämnat Karlskrona den 13 mars. På kajen i Djibouti stod vi i det svenska NSE:t (National Support Element), en rörlig landbaserad logistikenhet som bestod av 6 personer, och väntade.

Knappt två veckor tidigare hade vi landat på den kombinerade civil-militära flygplatsen i Djiboutis huvudstad (som givetvis heter Djibouti) och tagit över vad som skulle bli vår huvudbas till den 20 november. Framför ME02, det vill säga fartyget, dess besättning och oss som ingick i landenheten, låg drygt sju månaders tjänstgöring i och kring östra Afrikas kust inom Operation Atlanta, som leddes från Northwood i England. Under perioden april till augusti skulle dessutom EUNAVFOR, som EU:s militära marina del heter, gruppera sitt Forward Headquarters (FHQ) under ledning av den svenske amiralen Jan Thörnqvist (numera Marininspektör) ombord.

När landgången väl kommit iland, påbörjades ett intensivt arbete. Fartyget hade tidigare meddelat vilken proviant hon behövde. Via skeppsmäklaren hade vi hittat lämpliga leverantörer som nu stod på kö på kajen för att påbörja leveranserna. Där fanns också en mängd gods som inte kunnat levereras innan fartyget kastat loss i Karlskrona och som på olika sätt anlänt till Afrika. Innan dess hade vår Movcon-officer (transportof-

ficer) haft bråda dagar med att klarera en massa gods genom den lokala tullen. Under resans gång ner genom Medelhavet hade också nya behov dykt upp. När vår logistikofficer fick en "logreq" (underhållsbegäran) där HMS Carlskrona begärde att vi lokalt skulle handla fångkläder lyfte han något på ögonbrynen och löste sedan uppgiften. Riktigt uppskattat var innehållet i de blå säckar som vår Paymaster, kassachefen, bar ombord – en mängd brev och paket från Sverige som snabbt delades ut bland besättningen.

Eftersom besättningen varit till sjöss ett tag, fick de när tjänsten så tillät möjlighet att gå iland. För att förbereda dem väl inför landvistelsen genomförde vår militärpolis en genomgång direkt efter ankomsten med hela besättningen. Där pekade han på vad man kunde och inte kunde göra och höll sedan ett vakande öga över tiden på de som var iland. Redan i samband med den första hamnfasen annonserades många besökare till HMS Carlskrona i Djibouti. Den som fick ta hand om dem var vår travel officer, vårt resebefäl. Hon såg till att de togs emot på flygplatsen, fick visum och sedan transporterades till och från fartyget.

Efter några bråda dagar blev det så dags för fartyget att kasta loss för inledande testverksamhet med fartygets två helikoptrar som fram till dess funnits på flygplatsen i anslutning till NSE:ts bas. Efter provturen återkom HMS Carlskrona till Djibouti för en officiell ceremoni där den svenska amiralen tog över som styrkechef och sedan bar det av till havs.

De kommande månaderna besökte fartyget Salalah i Oman, Mombasa i Kenya, Port Victoria på Seychellerna och Dar-es-Salaam i Tanzania varvat med återkommande besök i Djibouti. Eftersom uppgiften för oss som verkade i NSE:t var att stödja HMS Carlskrona, följde vi henne till alla hamnar hon besökte. När vi avslutat besöket i en hamn var det bara att flyga vidare till nästa hamn och påbörja förberedelserna för nästa hamnfas.

Från de sammanlagt 16 hamnfaser som genomfördes finns många minnen, både

HMS Carlskrona utanför Afrikas kust. Bild Anna Norén, Combat Camera/Försvarsmakten.

av hårt arbete men också lite trevligheter. En av de uppgifter jag arbetade mycket med var att kontinuerligt lösa diplomatiska knutar av olika dignitet. Att exempelvis få införseltillstånd för reservdelar i Tanzania var en av våra svåraste men samtidigt viktigaste uppgifter eftersom fartyget annars inte hade kunnat fullgöra sina uppgifter. Att se elefanter korsa en väg på några meters avstånd under en safari i Kenya var stort, och att höra de duktiga fältartisterna rocka loss på helikopterplattan ombord under stjärnorna var också en höjddare.

Trots allt detta är det ändå alla människor vi träffade under våra åtta månader i området som gjorde det största intrycket. En arg polischef vid gränspolis i Djibouti (han var riktigt trevlig efter lite samverkan), sjungande skäggydda franska främlingslegionärer, en nöjd besökande svensk marininspektör, en kattuggande djiboutan som körde båt, en ambitiös tanzanisk chaufför, en skicklig tysk militärläkare (Tack!), en skara fotograferande kinesiska sjöofficerare, en före detta stabschef vid FömedC, en svensk som drev en restaurang på Seychellerna, en indisk skeppsmäklare med ett förflutet i den indiska flottan, en fantastisk svensk konsul i Muscat, den ursympatiska sjömannen Fredrik och en finsk kvinna som sålde grönsaker i Dar-es-Salaam...

Som kustartillerist var det riktigt kul att få se ett par 200-båtar liggandes på red-

den i Djibouti när vi kom ner. De hade köpts i Sverige av ett par briter som sedan själva kört dem genom Medelhavet och Suezkanalen till Djibouti. Under sommaren 2010 renoverades och målades en av dem om och används numera som dykbåt, medan den andra båtens öde är oklart.

Annat vi tog med oss från vår tid i och kring Afrikas östra kust var givetvis det varma klimatet. Under en tid pekade termometern på över 50° C, och det är varmt – riktigt varmt. Vi vet också hur malaria-profylax smakar och hur viktigt det är att kunna prata franska i dessa otroligt fattiga delar av världen, som vi lämnade med ett Air France-plan som tog oss till Europa.

Vår insats i denna utsatta del av världen kommer kanske inte att synas i några historieböcker, men vi som var med hoppas ändå att vår närvaro gjorde någon liten positiv skillnad för människorna här nere. Vid ett av våra hamnbesök pratade jag med en kenyan som var riktigt förtvivlad över den ökande piratverksamheten: ”Det är inte bara det att fartygen blir kapade och en massa sjömän utsätts för hemsigheter. Det leder också till att färre passage-rarfartyg besöker vår del av världen och då får vi inte sålt så mycket souvenirer, som vi ofta själva tillverkar. Därför är ni som arbetar för att förhindra piraternas våldsdåd verkligen välkomna hit, för det ni utför här kan göra livet lättare för alla oss i den här regionen.”

Den 5 december 2010 stävade HMS Carlskrona in i Karlskronas örlogshamn där hon togs emot av hundratals fruar, män, barn, vänner och andra anhöriga tillsammans med en stor mängd honoratiore med ÖB i spetsen. På helikopterdeck stod då det svenska NSE:t uppställda – efter att ha klivit ombord utanför Kungsholmen. Några timmar senare kom en sjöman fram och tackade mig för att vi alltid hade funnits på plats när fartyget anläppt alla hamnar i operationsområdet: ”Det kändes tryggt för oss att alltid se er stå där och vinka när vi kom in”, sa han. Det värmdde och gjorde det värt att ha gjort resan till Afrika – en resa för livet.

*Lennart Hammarstrand
Chef NSE ME02*

Författaren på kajen i Djibouti

Nya styrelsen

Efter årsmötet med sedvanliga förhandlingar har den nyvalda styrelsen konstituerat sig enligt följande:

Ordförande	Bo Andersson vald av årsmötet
Vice ordf.	Gustav Lundberg
Kassör	Sven-Göran Palm
Sekreterare	Christer Norlander
Informatör	Kaj Modig
Ledamot	Kjell Sörquist tillika vice sekreterare
Ledamot	Peder Lidbark
Ledamot	Christer Fagervall
Klubbmästeri	Christer Norlander och Kjell Sörquist
Museiföreståndare	Gustav Lundberg

Bo Andersson ledde årsmötet, v sekreterare Kjell Sörquist noterade. Apel i bakgrunden.

Historiska rutan

När man frågar en göteborgare varför det heter Slottsskogen, eller vad Kungsladugård kommer ifrån blir svaret oftast ett stort frågetecken. Vårt stolta slott på Klippan vid Carnegie är för de flesta ganska obekant. Befästningen Älvsborg byggdes ut på 1500-talet av Gustav Vasa till en ståtlig stenborg. Fastän pampigt och till synes starkt erövrade danskarna det flera gånger, med kostbara lösensummor som resultat, vid t ex 1570 och 1613 års Älvsborgs lösen.

Hursomhelst så krävde fästet med sitt slott personal och underhåll. På området närmast slottet anlades en kungens Ladugård, som skulle förse slottet med hästar och spannmål. Slottsskogen var kunglig jaktmark och sträckte sig ända till och med Änggården. Men skogsområdet blev tidigt ett rekreationsområde. Redan 1624 meddelade Gustav II Adolf efter önskemål av stadens borgare: ”Såsom af Borgerskapet begäres at dem må efterlätas med deras Hustrur och Barn om Sommartijd förlusta sig uti Engegårds Skog: Så will H:s K. M:t dem sådant icke förment Hafwa, allenast de ikke

der hugga neder Skogen och fälla djur, eller bruka någon annan motwillighet.” Med ordet ”motwillighet” menades närmast skadegörelse, vilket kungens fogdar säkert såg efter.

Älvsborgs slott krävde många soldater och för sin personalförsörjning avdelades ett stort område; ett slottslän, vars omfattning många gånger ändrats under årens lopp. I Nordisk Familjebok från 1922 läser vi: ”Elvesborgs län omfattade urspr. endast Vättle och Bollebygd's härad samt de nu till Göteborgs och Bohus län hörande Askims och Säfvedals härad jämte östra Hisingen; men i senare hälften af 1400-talet hade det utvidgat sig öfver Ale, Kullings, Väne, Bjärke och Flundre m. fl. härad. Länets gränser undergingo under den följande tiden många förändringar, men stadga inträdde med år 1680, då länet fick sitt nuv. omfång”. Då tillföll bl a Göteborg, Mölndal och Härryda det nya Göteborgs och Bohuslän och dessutom

blev Borås residensstad i Älvsborgs län. Därför är det ganska självklart att staden vid Viskan hyser så mycket med anknytning till Älvsborg, bl a regemente och fotbollslag.

Den starkaste Älvsborgens blev utan tvekan Göteborg, som fick avsevärda befästningsmurar och utanverk. Varken staden eller Nya Älvsborg blev någonsin erövrade, vilket även gäller för Älvsborgs Fästning, men detta fäste går vi inte in på i detta nummer. På ebg.hemvarnet.se finns under Övrigt, Göteborgiana en artikel om Älvsborg för den som vill läsa mer.

Peter Andersson

Älvsborgs Slott på 1620-talet

Caroliner på Nya Älvsborg

Den militära bredden på Göteborg Garnison är enastående. Med traditioner från stads-soldater och artillerister till kustartilleri, amfibiesoldater och dagens specialister i säkerhet och försvarsmedicin, supply-verksamhet för flottan och musikkårer, samt inte minst Hemvärnets stora allmänna kompetens representerar vi ett spektrum av militär kompetens som inte går av för hackor.

På de sista sidorna i detta nummer visar vi några färgbilder av hög fotografisk klass. Carolinerna på denna sida har fångats av Steve Prytz, själv Carolin. Läs om Carolinerna under sidorna från Göteborgs Garnison. På baksidan visas hur väl vi står oss i internationell konkurrens.

På den nedre bilden poserar i förgrunden från vänster; Underofficer Lars Thuresson, Trumslagare Emil Karmark och Officer Hans Skogström.

Dramatisk piratjakt utanför Somalia i operation Atlanta. Läs reportaget under Gbg Garnison Kamratförening. Bild Anna Norén, Combat Camera/ Försvarsmakten.

Uppställning av nio musikkörer i St Petersburg i samband med den stora International Military Brass Bands Festival i maj 2011. Läs rapport under Elfsborgsgruppen. Bild HvMk.